

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۱/۲۵

سیدعظیم حسینی

دوستان گرانقدر و گرامی!

اینجانب سیدعظیم حسینی از مدتی به این طرف نظر به آشنائی که با سایت وزین افغان جرمن پیدا نمودم، به عنوان یکی از شاگردان اقتصاد که مدت مدیدی در بخشهای مختلف وزارت صنعت و تجارت افغانستان اجرای وظیفه نموده و تجارب کافی در بخش تجارت و ترانزیت کسب نموده ام میخواستم با نشر مقالات و مضامین با سایت وزین افغان جرمن همکاری قلمی داشته باشم و داشته های علمی خویش را با هموطنان گرامی و علاقمندان بخش تجارت، بخصوص قشر جوان که آینده سازان کشور اند شریک سازم تا ازین طریق خدمتی به مادروطن محبوب مان افغانستان کرده باشم. از هیات رهبری سایت افغان جرمن دوستان گران ارج و بزرگوار جنابان داکتر صاحب نعیم اسد، انجنیر صاحب قیس کبیر و نبیل عزیز اظهاری سپاس مینمایم که بصورت عاجل این هدف را برآورده ساختند تا من بتوانم ازین به بعد منحصراً همکاری دایمی با سایت افغان جرمن همکاری نمایم. به عنوان حسن آغاز همکاری اینک موضوع نخست را تحت نام «نظر مختصری بر رفع موانع و مشکلات تصنعی، تخنیک و سیاسی در برابر تجارت و ترانزیت افغانستان با پاکستان» خدمت تان تقدیم میدارم. با عرض حرمت سید عظیم حسینی

نظر مختصری بر رفع موانع و مشکلات تصنعی، تخنیک و سیاسی در برابر تجارت و ترانزیت

افغانستان با پاکستان

قسمت اول

قابل یادآوری است که تجارت افغانستان با پاکستان و هندوستان منحصراً نزدیک ترین و بزرگترین مارکیت های فروش میوه جات و سبزیجات افغانستان در منطقه، حایز اهمیت ویژه است زیرا بخش بزرگ صادرات کشور به همین مارکیت ها سرازیر میگردد و اگر زمینه ی بیشتری از طریق رفع موانع موجود در تجارت و ترانزیت بین افغانستان - پاکستان - هندوستان میسر گردد ، حدود ۵۰الی ۷۰ درصد مجموع صادرات سالانه افغانستان با همین دوکشور صورت خواهد گرفت و عواید سرشاری را برای

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

کشور به ارمغان آورده و در بهبود بنیه مالی دهاقین، تجار و در نهایت در تقویت اقتصاد ملی سهم ارزنده را ایفا خواهد کرد. مزیت های این دو مارکیت بزرگ عنعنوی افغانستان در جنوب آسیا در آنست که از لحاظ موقعیت نزدیکترین مارکیت، از نگاه هزینه انتقالات ارزانترین و هم از دیدگاه پیکینگ و بسته بندی (نظر به ستندرد های منطقوی) نسبت به سایر مارکیت ها کم مصرفترین بوده و همچنان پرداخت های متقابل بر اساس ارزهای کشورهای شریک تجارتي میباشد که تجارت را با این کشورها رونق بیشتر میبخشد.

قبل از استقرار امارت اسلامی در کشور، پاکستان بطور دایم بهانه ها تراشیده و بالای دولت های قبلی افغانستان ادعا مینمود (بر فهای سخن به مرگ بگیرش که به تب راضی شود، در حالیکه مداخلات پاکستان در امور داخلی افغانستان مشهود و مسلم بوده و حتی باعث سقوط دولت افغانستان گردید) که دولت افغانستان علیه پاکستان عمل نموده و به کشورهای هندوستان اجازه میدهد تا از طریق قونسلگری های خویش در هرات، قندهار و ننگرهار بر ضد پاکستان اقدامات تخریبی انجام دهد، بنابراین پاکستان در ضدییت با این عمل دولت افغانستان که در اثبات این تهمت ها اسناد دقیق ارائه نگردیده است (اقلا من اطلاع ندارم)، موضوعات تجارتي و اقتصادی را برخلاف تمام عرف و موازین حقوق بین الملل به مسایل سیاسی پیوند ارگانیک داده و مزاحمت های دایمی و فراوانی در برابر تجارت افغانستان با پاکستان و ترانزیت افغانستان از طریق پاکستان به هند و سایر کشورها ایجاد نموده است. این همه اقدامات نامیمون باعث زیان میلیون هادالر به تاجران افغانستان و اقتصاد ملی گردیده است که پروسه ی ان کماکان ادامه دارد.

قسمیکه به نظر میرسد و پاکستان نیز ادعا دارد که بهترین دوست و حامی درجه اول دولت طالبان در سطح منطقه و جهان میباشد، با سیاست های جاه طلبانه و با تمام قوت در صدد آنست که با ده ها حيله و تدویر راه ترانزیت پاکستان را از مسیر ترانزیتی افغانستان بطرف کشور های آسیای مرکزی برای پاکستان باز و فعال نگهدارد. اما در تضاد با تمام موافقتنامه ها و کنواسیون های بین المللی مانند کنوانسیون آزادی ترانزیت برای کشور های محاط بخشکه (Land Locked Developing Countries) ، قوانین سازمان جهانی تجارت، کنوانسیون تیر «TIR» و موافقتنامه های اتحادیه همکاری های منطقه ای جنوب آسیا «سارک» پیرامون تجارت و ترانزیت ، سعی میکند به هر نحوی که ممکن باشد حق تجارت و ترانزیت افغانستان را نادیده انگاشته برای ترانزیت افغانستان ممانعت ایجاد نماید.

طوری که اشاره شد افغانستان منحصراً همسایه و شریک تجاری پاکستان در تجارت و ترانزیت با این کشور، با چند مشکل جدی مواجه است:

۱- در بخش تجارت،

مبرهن است که در قرن ارتباطات و توسعه فراگیر بازرگانی که جهان به یک دهکده مبدل گردیده، تجارت بین کشورها برای هر کشور مستقل در جهان از اهمیت قابل توجه برخوردار است و در سطح ملی، منطقه‌ای و جهانی سعی مستدام جریان دارد تا معاملات تجاری بین کشورها سهل‌تر گردیده و امکانات توسعه تجارت بین ممالک جهان بیشتر از گذشته مهیا گردد و به همین سبب است که موسسات مختلف بین‌المللی مانند سازمان جهانی تجارت (WTO)، مرکز تجارت جهانی (International Trade Center)، اتحادیه بین‌المللی حمل و نقل جاده‌ای یا (Transports Internationaux Routiers) و کنوانسیون سیستم تیر (TIR) که یکی از خدمات سازمان ترانسپورت جاده میباشند، و کنوانسیون‌های زیادی بخاطر ایجاد تفاهم بین‌المللی، رفع چالشها بین کشورها و فراهم‌آوری تسهیلات همه‌جانبه بوجود آمده و تمام کشورهای عضو ملزم به اجرای فیصله‌ها و کنوانسیون‌های مربوط میباشند. اما با داشتن همسایه‌ای چون پاکستان که بسیار به سادگی و تذویر خود را تابع و پایبند هیچ‌نوع قانونمندی جهانی نمی‌داند و با مهارت از انجام مسؤلیت‌های جهانی سر باز میزند، دشوار است تجارت نورمال برون‌گام را با داشتن تجارت بین‌المللی را با این کشور سازمان داد ولی ناگذیر از آنجائیکه همسایه را نمیتوان تغییر داد، باید در رفع چالشها تمهیدات لازم، عملی و عاقلانه را اتخاذ نمود.

پاکستان با عقده تاریخی که با کشور ما دارد، در طول تاریخ موجودیت خود سعی نموده تا مسایل اقتصادی و تجاری را با مسایل سیاسی گره زده و بخاطر بدست آوردن اهداف خویش در افغانستان، تجارت و ترانزیت را منحصراً وسیله فشار بالای دولت افغانستان استفاده مینماید.

بطوریکه:

۱ - دولت پاکستان در مقاطع مختلف سال بخصوص هنگام فصل برداری میوه جات تازه مانند تربوز، انگور، خربوزه سیب، انجیر و انار یک بهانه‌ی را دریافته و سرحدات خویش را مینماید تا اموال و کالاهای تجاری افغانستان که اکثراً میوه جات و سبزیجات را تشکیل داده و به سرعت فسادپذیر میباشند، در حالت انتظار خراب شده در نتیجه آسیب مستقیم برای تاجران و ضربه جدی به اقتصاد ملی وارد نموده و برای دولت افزایش فشارها و ایجاد تشنج را در قبال داشته است.

۲ - همه ساله در اوج کارزار جمع آوری محصولات صادراتی که به هزاران تن میوه جات تازه و سبزیجات آماده صادرات به مارکیت پاکستان می‌گردد، دولت پاکستان بطوریکجانبه و در تضاد با موافقتنامه تجارتي و ترانزیتی بین افغانستان و پاکستان (اپتا) و قوانین بین المللی، بر علاوه تکس معمول در مجموع بالای تمام کالا های صادراتی افغانستان تکس موسمی تا سه صدالی چهار صد فی صد وضع نموده و از صادرکنندگان محصول گمرکی بمراتب بیشتر از حد معمول اخذ میدارد که بی نهایت ظالمانه و برای صادرات و اقتصاد ملی کشور زیانبار است.

۳ - ایجاد مزاحمت های امنیتی و بهانه گیری های بیشمار در داخل خاک پاکستان و

اخاذی ها از طرف پولیس و ملیشه های پاکستانی در مسیر انتقال اموال و کالاهای تجارتي

افغانستان به شهرهای پاکستان که به یک امر معمول مبدل گردیده است.

چنانچه طی سه ماه گذشته، باوجود رویکار آمدن امارت اسلامی به اصطلاح دولت دوست پاکستانی ها، که در افغانستان دولت دوست پاکستان یعنی امارت اسلامی طالبان در قدرت است و در عین حال پاکستانی ها خوب آگاهی دارند که در افغانستان تحت تسلط طالبان، موسم برداشت میوه جات و سبزیجات است، در حالیکه از عدم وضع تکس اضافی بالای اقلام صادراتی افغانستان به پاکستان که در نفس خود همیشه یک عمل غیر قانونی و غیر مسلکی بوده که در گذشته بطور ظالمانه بالای صادرات افغانستان تحمیل میشد، خبر میدهند ، اما ازسوی دیگر بنادر و نقاط سرحدی عبور کالاها بین هر دو کشور مانند تورخم، سپین بولدک غلام خان برای چندین بار و چندین روز مسدود میگردد که در نتیجه در اثر خراب شدن میوه جات در عقب درب های بنادر سرحدی پاکستان معادل ملیون ها دالر (که دولت و ملت درین روزهای دشوار به آن نیاز دارد) ضرر به تاجران افغان و اقتصاد ملی کشور وارد شده است ، که البته این بار اول نیست و اگر طالبان به این امر توجه نکرده و تغییرات لازم در مطابقت با میثاق های جهانی، بوجود نیاید مرتبه آخر هم نخواهد بود.

(ادامه دارد)